

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jizerou s aktivem kulturních pracovníků

6/1978

Vysoké n. Jiz. 30.8.1978

S N P 1 9 4 4 - 1 9 7 8

"Skutečnost, že máme republiku novou, že máme stát rovnoprávných Čechů a Slováků, stát pracujícího lidu, republiku, v níž pracující lid je pá-
nem osudů své země a národů v nerozborném přátelství s mohutným Sovětským
svazem, považují za největší výdobytek Slovenského národního povstání."
Toto charakterizoval při pátém výročí SNP A. Gottwald. Toto povstání ohlá-
silo ve slovenských horách začátek naší národně demokratické revoluce.
ani přibývajících léta neubrala nic na jeho odkazu. A právě v těchto dnech
si připomínáme 34. výročí od vzniku SNP.

Živý pramen svobody, který tehdy vyrazil pod vedením KSČ v týlu fa-
šistických armád, se stal předzvěstí socialistického dneška. Proto si ta-
ké každoročně nepřipomínáme jen obětivý boj, ale zároveň oslavujeme re-
voluční vystoupení Slováků proti starým pořádkům a fašistické přesile.

Jedním z nejvýraznějších rysů SNP byl zároveň jeho internacionální
charakter. Společný boj našich i sovětských partyzánů a příslušníků dal-
ších národů. Největší však byla pomoc těch, na které se upíraly naděje a
tužby pracujícího člověka. Proto i víra v SSSR a jeho osvoboditelskou úlo-
hu ve 2. světové válce posilovala autoritu komunistů a násobila sílu par-
tyzánského boje.

Každé výročí SNP vede k zamyšlení nad tím, jak plnit jeho odkaz dnes.
Jedním z hlavních úkolů je bezpochyby stále všestrannější spolupráce se
sovětskými přáteli. V povstání se navždy zpečetila základní historická
zkušenost našich národů, že bratrský vztah k sovětskému člověku je i dů-
kazem citů, které každý vlastenec chová ke své zemi, ke svému domovu.
Všim je odkaz SNP plně srozumitelný každé další generaci.

Školská a kulturní komise

N a p r a h u n o v é h o š k o l n í h o r o k u 1978-79

Školní rok 1978-79 začíná v období, kdy celá naše společnost vystoupi-
la do druhé poloviny plnění závěrů XV. sjezdu KSČ a realizace úkolů šesté-
ho pětiletého plánu rozvoje národního hospodářství ČSSR. Také naše škol-
ství dosáhlo dobrých výsledků zvláště v 1. a 2. ročníku nově koncipovaného
čtyřletého prvního stupně základní školy, s jejíž obsahovou přestavbou se
už blíže seznámila podstatná část rodičů a veřejnosti. Postupně budou usku-
tečňovány i ostatní úkoly dalšího rozvoje československé výchovně vzdělá-
vací soustavy.

Rozvoj pracovní iniciativy k 30. výročí Vítězného února a podněty z
oslav 30 let našeho jednotného školství vytvořily předpoklad ke splnění
úkolů v novém školním roce. V něm si připomeneme řadu významných událostí
jako je 60. výročí vzniku samostatné Československé republiky a 10. výročí
federativního uspořádání našeho státu. Důležitým výročím bude 30 let od
založení pionýrské organizace a celosvětově vyhlášený mezinárodní rok dí-
tete.

Naši školu čeká veliký kus práce - vybudování dílen, klubovny PO a školní družiny ve spolupráci s MěstNV, rodiči a širokou veřejností. Věříme, že se nám tato práce podaří jako se podařilo celou řadu jiných akcí. Nebude to záležitost snadná, ale výchova našich dětí vyžaduje, abychom jim vytvořili všechny podmínky pro výchovu i vyučování. O dobrém přístupu k celé akci svědčí řada závazků rodičů, které budou na začátku školního roku ještě doplněny a upřesněny.

Pondělí 4.září uvítá naše školáky v uklizené a vymyté školní budově s nově vymalovanými chodbami, novými pomůckami a radostnou perspektivou nové školní práce. Zvláště srdečně uvítáme naše nejmenší - malé prvňáčky, kteří se ostýchavě budou pouštět rukou svých maminek, aby zasešli samostatně do svých školních lavic, kde je čeká tolik neznámého, ale zajímavého a krásného. Školní rok bude zahájen ráno v 8 hod.obvyklým způsobem shromážděním před školou a odchodem do parku s návratem do tříd. A pak už jen každodenní pilná a svědomitá příprava a školní práce.

Přejeme všem našim školákům mnoho chuti a elánu do učení a všem rodičům, aby ze svých dětí měli mnoho radosti a potěšení z dobrých výsledků jejich práce!

B.Jodasová, řed.ZDŠ

U n a m á t n í k u A n t. S o v y v e V y s o k é m

Je to již 50 let, kdy 16.srpnu 1928 zemřel pacovský rodák, básník Antonín Sová. Ve vysokém parku je pěkný památník na jeho vysocký pobyt, kdy trávil léto převážně v parku. Ve Vysokém dlel tehdy pravidelně každoročně mládežnický ještě spisovatel Karel Konrád, který se zasloužil spolu se synem básníka a konstantinem Bieblem, aby tehdy již těžce ochrnutý básník prožíval léto ve vozíku, kterého střídavě vozili po parku Karel Konrád, básníkův syn Antonín a Konstantin Biebl, kdy se básník obdivoval jedinečnému pohledu na panorama Irkonoš. A bylo to sdružení vysockého studentstva, které krátce po jeho smrti odhalilo básníkovi památník, aby potom později byl odhalen i památník stálému vysockému letnímu hostu Viktoru Dykovi rovněž v parku. Vysocký park se honosí mohutným pomníkem k.davlička Borovského a vzpomíná tímto i velikého básníka a realistu, který již v roce 1883 osal do Luštěvic. Jeho verše dovedou stále rozeznávat a vysocké studentstvo dokázalo brzy po smrti básníka svůj obdiv pro jeho dílo.

Josef Ďoubalík, Liberec

Z o r á v a z e s t a t k u - žně a podzimní práce

A normálnímu dozrání potřebuje pšenice ozimá a jarní 2 800 st.C úhr.tepl.

žito ozimé	2 750 st.C
oves	2 500 st.C
ječmen	2 250 st.C

Roční úhrn teplot v oblasti hb. podařství Vysoké dosahuje průměrně 2 250 st.C. V Rokytnici, Křižlicích a Benecku ještě méně. Proto zde v horách je vysoký poměr zadiny a obilí nám většinou dozrává až v sušící peci. Pro širší veřejnost připomínáme, že klimatické podmínky Labské louky jsou podobné jako na Švicberských, které jsou za polárním kruhem. Jediný rok 1976 byl pro obilí v horách velice příznivý.

Letošní chladný červen a červenec má za následek zpoždění žní o měsíc. A měsíc v krátké horské vegetační době je víc, nežli moc. Vždyť za normálních let se naše žně protahovaly do 25.-28.září a sběr slámy potom do poloviny října. Na Vysokcu se snad normálních žní dočkáme, ale co na Rokytnici, Vítkovicích a Benecku? Tam blízkost horských hřebenů doslova přitahuje zimu a sníh. I kdybychom tak předem mohli odhadnout úmysly svatého Petra, pak bychom buď mohli počkat na normální žně, nebo se zařídit jinak. Takto se naskýtají jenom dvě možná řešení:

- 1) Porosty obilí senážovat a naotu prodat, protože vlastních travních a jetelotravních senází máme dost.
- 2) Porosty desikovat, to znamená chemicky rostlinu zbavit vody a tím urychlit žně i za cenu nižších výnosů. V tomto případě je to dražší a zrno se hodí jenom ke krmným účelům. Další nevýhodou je to, že při desikaci se ničí i podsevy a postřikové látky je málo. Bylo by dobré, aby výzkum i výroba tuto nevýhodu do budoucna odstranila. S desikací bramborových porostů už máme zkušenost, je pravdou, že výnosy jsou nižší, ale brambory se nelouhí a spotřebitelům se nekazí. Jak dopádneme u obilí, to ještě nevíme, protože to letos zkusíme poprvé, avšak situaci nějak řešit musíme.

V minulých letech nám žně dělalo STS Lomnice, letos máme svoje 2 obilní kombajny z NDR a 2 kombajny rumunské (horská modifikace). Na pomoc přijdou ještě další kombajny z STS a některých družstev. Horší je to s dočasnými skladovacími prostory pro obilí, protože od 10 nebo 15 kombajnů nelze obilí plynule přesušit a bude se nám hromadit. Se sklizní obilí, slámy a brambor budeme mít velmi mnoho práce a sami na to ve zkráceném termínu nestačíme. Žádáme tímto občany v rámci statku, aby nám se sklizní pomohli. Jedná se celkem o dobrou úrodu obilí i brambor a byla by škoda, aby přišla vnivěč nebo se znehodnotila. Pomoc při sběru brambor přislíbily základní devítileté školy ve Vysokém, Jablonci, Nokytnici, Harrachově, Vítlovicích a učňovská střediska ve Vysokém a Harrachově. To všechno však nestačí. V minulosti velmi dobře pomohly patronátní závody, proto se obracíme i na ně, aby nezapomněly na pomoc při výživě národa. Za pomoc při žních a kopání brambor předem děkujeme. V ostatních ukazatelích plníme výrobu na 100%, v mláče o něco více.

J. Soukup, agronom

Usnesení 3. plenárního zasedání MěstNV ve Vysokém nad Jizerou konané dne 26.5.1978:

Plenární zasedání schválilo pracovní plán na 2. pololetí 78 rady a pléna MěstNV, revokovalo své usnesení č. 3/8c - 77 o prodejně u Bartoníčků a souhlasilo s úpravou této prodejny na prodejnu lahůdek a polotovarů a dále zvolilo do funkce předsedkyně školské a kulturní komise MěstNV s. Janu Noskovou, poslankyni MěstNV.

Usnesení 4. plenárního zasedání MěstNV ve Vysokém nad Jizerou konané dne 28. srpna 78:

Plenární zasedání vzalo na vědomí zprávy o přípravě nového školního roku, zprávu o plnění JLP za 1. pololetí 78 a zprávu o zrušení OC VB ve Vysokém nad Jizerou. Dále schválilo hospodaření MěstNV za 1. pololetí 78.

U v ě z o r n ě n í o b ě a n ů m :

- 1) Veterinární ochranná opatření proti vzteklině se prodlužují do 24. listopadu 1978, protože ohnisko nákazy je na katastru Vysokého nad Jizerou. Dodržení ochranných opatření bude stíháno podle § 7 zákona č. 30/61 Sb.
- 2) Dodávka plynu v měsíci září: JEN 20.
- 3) NP VZDS se koná ve dnech 21.-28. října 1978.

S p o l e ě ě n s k á k r o n i k a

Poděkování

rodina Melichova a Mönova za účast a květinové dary při úrtí Vlastimila Melicha.

Narozeniny v červenci osl. 1941:

1.7.	Marie Netuková	70 let
10.7.	Otylie Kučerová	83 "
17.7.	Hynek Urban	91 "
18.7.	Marie Taušová	81 "
24.7.	Marie Marková ze Tříše	81 "
29.7.	Anna Lavánová ze Sklenařic	85 "

v srpnu:

7.8.	Božena Hladíková roz.Šádlová	84 "
10.8.	Ladislav Ducháček ze Staré Vsi	70 "
13.8.	Kozalie Bažantová, Praha	81 "
19.8.	Marie Pacholíkova	83 "
22.8.	Františka Jandová	82 "
29.8.	Marie Štočková	81 "

Srdečně blahopřejeme!

Ú m r t í

- 20.7. zemřel v Liberci Josef Kučera ve věku 65 let
24.7. zemřela v Jablonci n.Nis. I.Strnádková roz.Kučerová ve věku 85 let
26.7. zemřela ve Staré Vsi Fr.Večerníková ve věku 73 let
11.7. zemřela v Karlových Varech Marie Pavelková roz.Hladíková
12.8. zemřel tragicky v Harrachově Vlastimil Melich ze Sklenařic ve věku 50 let
6.8. zemřel Josef Martinec, řezník, ve věku 71 let
17.8. zemřela Anna Rázlová ve věku 79 let
26.8. zemřela Marie Chlumová ze Staré Vsi ve věku 85 let
26.8. zemřel Bohuslav Večerník ze Staré Vsi ve věku 56 let
26.8. zemřela v Chomutově Marie Tichá roz.Hlušičková ve věku 73 let
27.8. zemřela Ludmila Mařatková ve věku 61 let

Čest jejich památce!

Ing. Josef Krčmář: Životní prostředí na Vysocku, jaké bylo 6.část

Socha Havlíčka Borovského byla rovněž postavena na návrh Okrašlovacího spolku, který si také musel sám opatřit příslušné finanční prostředky. Byl zřízen zvláštní stavební fond odděleně od ostatního spolkového jmění. Příspěvky na pomník byly získány nejen pomocí krejcarových sbírek v hostincích a pod., ale také od občanů, příznivců a záložníků.

Vážné spory vznikly o tom, kam se má postavit. Na náměstí byl střed zastávkou numpou a mariánskou sochou, před školou to nenovolilo hejtmánství a před tehdejší četnickou stanicí, dnes hotel Bartoníček, by si neořál stát sám Havlíček. Sochař Strádoňský považoval za nejvhodnější místo tzv. koží plácek, asi tam, jak dnes stojí pomník padlých z první světové války. Proti tomu byli zase vysočáci a návrh sochaře byl znemožněn mimo jiné také šorýmým rýmem. Takže nakonec se všichni shodli postavit pomník v ještě málo vzrostlém parku.

Celkově náklad na sochu činil tehdejších 1 000 zl. Pískovcový podstavec z Hořic, stupně a tepaný věnec s nápisem přišly okrouhle na tutéž částku. Odhalení pomníku se konalo dne 21.srpna 1891 v nebyvalém lesku a slávě. V předvečer předcházel koncert, průvod občanstva a spolků s banderiem na uvítání příjezdějícího řečníka Dr.Derolda, nevídané slavnostní osvětlení všech oken v městě plným praporů, chvojí a slavných hesel; závěrem se konala akademie na uvítání hostů.

V té době upravil také učitel Mařatka v parku květinové záhony a věnoval

spolku plastickou mapu Arkonoš, která po několika létech byla přenesena do pavilonu v nové části sadu. V parku byl nozději postaven také bazén s vodotryskem, když bylo vodovodní potrubí položeno až sem.

Dokončení příště.

Vo strejcoj Florijánoj. B r a t ř i

"Vono bejvalo to rozličný," dal se do poučení strejc Floriján. V některý chalupě bylo jako ve vosim hnízdě, váda a vádu a sakru belná sennice, že by se patřilo vykropit ji sjecenou vodou. I ti haverlanti byli mezi sebou jako seršáni. Inu jakej pán, takovej krám. Náhde zas chalupa belná dobroty, pohody a láskavosti, že bylo milo pobejt. Vemte si jen takovýho Pepu a Frantika. Jeder na druhýho nedal dopustit a dyž trá Pena něco vyved, jak to u hošišťat bejvá, Frantik hned: "Jé, to né Pena! ide- nak Pena! io sem proved já!" A tak to s nima rostlo do let. Pena měl zůstat na chalupě a Frantik byl ten čas jako kerejčouskej rok na vyučení a chystal se, jak to tenkrát chodilo, na vander do sjeta, aby se utvrdil v řemesle. Toceví, jako kerejči kampak jinam než do Rakous, do Vinně. Ten istej čas prej tam byl každej druhěj kerejči z Čech. Von i ten císař pán, trá se za českýho krále korunovat nedal, to prej ani nápad, kalhouty musel mít jen vod českýho kerejčiho. Iný prej mu tak kale nenasovaly. Dyž teda Frantik vypravoval na ten vander, Pena ho z těžkým sercem šel asi na kousek vyprovodit. U božich muk si palli do náruče a plačky si porřáli honně štěstí zdraví a šťastný shledání. Pak se rozešli. Byli už kus vod sebe, dyž Frantik zavolal: "Pepo!" Pena, s vočima eště ve vláze, se votočil: "Copak, Frantiku?" Tomu se radostně rozzářily voči a poudá: "Šáhni si do kapy!" Pena si šáh a vytáh dva šestáky. Vod Frantika. Znovu se mu vomžily voči: "Seš honnej, Frantiku. Děkuju ti!" Dyž zas kus pobošli, Pena se votočil: "Frantiku!" "Copak eště, Peno?" poudá Frantik. "Tejd zas si ty šáhni do kapy!" Frantik si šáh a namák taky dva šestáky. Vod Peny. Bradá se mu rozklepala: "Seš zlatej kluk, Peno. Děkuju ti!" A tu se najennou hoši k sobě rozběhli a znovu si palli do náruče. Ale už melčky. Zaušecky slova mluvila spolu jejich serce vo lásce, štěstí a neskonalým blaženství. Na celej život.

Prokon Hásek

P o č a s í v e V y s o k é m n . J i z . v č e r v e n c i

Nejvyšší teplota (maximum) 25,3 C, loni 25,5 C, předloni 30,1 C. Nej-
nižší teplota (minimum) 5,3 C, loni 5,0 C, předloni 6,5 C. Průměrná denní
teplota 13,4 C, loni 14,2 C, předloni 17,0 C. Celkové množství srážek za
červenec 114,1 mm, loni 96,5 mm, předloni 38,2 mm. Počet dní se srážkami
20. Nejvíce za jeden den napršelo 26,7 mm, loni 28,1 mm. Počet dní s vý-
skytem mlhy 6. Počet dní s bouřkou 0. Počet dní se silným větrem 0.

Celkově byl letošní červenec teplotně podnormální, srážkově nadnormální.
V prvních dvou třetinách měsíce převládalo studené počasí s velkou ob-
lačností a častými srážkami. Až v posledním týdnu bylo slunečno a teplo.
Pro senoseč bylo počasí i v červenci většinou nepříznivé. Vlivem dlouhé-
ho období chladna a vlhka s nepatrným slunečním svitem, je vegetace po-
vážlivě opožděna o 3-4 týdny. Metání jařin nastalo teprve od 13. a počátek
květu od 24.července.

Karel Petruška

Větrník vychází měsíčně, kromě července.

Zodpovídá redakční rada. Příspěvky ošlejte MěstNV ve Vysokém n.Jiz.
nejpozději do každého 15.v měsíci. Použité i nepoužité příspěvky se ne-
vracejí a zůstávají v archívu.

Cena 1.68 1,-